

kül, tüskön-bokron, át, hatalmas ugrással át a folyón. Kész keserűség látni, kész keserűség és kiábrándulás, ahogy a pompás vezérmajom esztétvesztve rohan, cserjéken átugrálva, patakba zuhanva és onnan kikászolódva csuromvizesen hősi csapata élén, kétségbeesett kifejezéssel arcán.

Egy életet adó hittel lettünk szegényebbek, egy újabb tiszteletreméltó legenda foszlott ködként szerteszt ezen ismeretterjesztő film nyomán. A közönség, a kis zugmoziból csalódottan távozott és mindenki, felekezetre és világszemléletre való tekintet nélkül szidta az ostoba majmokat De mindenki elgondolkodott a látottak nyomán, annak ellenére, hogy a nézők semmivel sem lettek okosabbak. Általában, látni, tapasztalni, megérteni valaminek az értelmét és levonni ennek eredményeként a konzekvenciákat, nem olyan dolog, amelyhez az emberekben megjelenne a képesség, épp oly kevéssé, mint a majmokban, tekintettel közeli-rokoni kapcsolataikra. Ezek szerint értelem tehát vagy nincs a világon, vagy ha van, akkor egy eddig még, fel nem fedezett állatfajta gondosan eltitkolt tulajdona

(Budapest)

Remenyik Zsigmond

RÓZSA SÁNDOR A KÖZEL-KELETEN. Minden, feudalizmusból a kapitalizmusba átfejlődő országra jellemző az elnyomorodott, földnélkülivé vált jobbágy-parasztság soraiból kikerülő utonállók, szegénylegények elszaporodása. Ezek az öntudatlan békétlenek felismervén a kiáltó nagy társadalmi ellentéteket, szűkölködéseiktől hajtva más megoldás híján maguk akarják a társadalmi lét igazságtalanságát kiegyenlíteni azzal, hogy a tehetőseket kirabolják és a zsákmányt fölosztják a szegények között

A fejlettebb gyarmati országok mind gyorsabb tempóban kapitalizálódnak s e folyamat hű kísérlőjeként mindenütt megjelenik e városokban a munkanélküli, a falvak körül a bujdosó szegénylegény. Az adókkal és adóssággal küzködő parasztok közül sokan otthagyják földjeiket s rablóbandákba verődve kimennek a hegyekbe. A vége e vállalkozásoknak azután mindig ugyanaz: a kivonuló katonai expedíció visszaállítja a rendet és közbiztonságot.

A Közel-Keleten újabban mindi gyakoribb e szegénylegények felbukkanása Alig egy éve végezték ki *Abu Dzsildát*, a palesztinai rablóvezért, ki majd két éven keresztül állt Palesztina kis területén fegyveres hárcban a hatalommal. Faluról-falura bujdosott, ahol rendszerint szétosztotta a zsákmányát, majd két napi járóföldre ismét felbukkant bandájával s rabolt és harcolt. Több fegyveres ütközetből megmenekült, golyó nem fogta, élve kellett elfogni és felakasztani. Amolyan nemzeti hős lett belőle s az imperializmus elleni harc megszemélyesítője, akit az arab ifjúság mintaképének tekint. Abu Dzsilda kivégzése után alig mult el; pár hónap s Szíriában veszélyessé váltak az utak, megintgott a közbiztonság. Legenda támadt: Abu Dzsilda nem halt meg. Most Szíriában „dolgozik”. S a szíriai Abu Dzsilda, a valódi nevén *Fuad Alamu* „győzelmet” „győzelemre” aratott. A gyarmati kormány mozgósított csendőrséget, katonaságot, repülőgépeket, páncélaútkat. Sokan elestek a bandájából, ő maga azonban mindig elmenekült. A gyarmati hatalom távollétében volt kénytelen törvényt ülni felette.

A tárgyaláson, a druz hegyek kormányzója tanuvallomásában elmondta, hogy amikor Fuad megállította autóját és megtudta, hogy ő kicsoda, így szólt hozzá: „Mi gyűlöljük a rabló életet, de éhenhalunk, ha nem rabolunk. Én szabadon bocsájtalak téged, mert ha te akarsz, meg-

menthetsz bennünket az éhenhalástól. — Egy könyvügynök viszont azt vallotta, hogy amikor Fuad megtudta, hogy ő könyveket visz a nép közé, fegyveres kíséretet adott melléje a legközelebbi faluig, nehogy bántódása essék. Fuad Alamát a törvényszék halálra ítélte. A naiv békétlen pedig, aki hitt abban, hogy jótéteményéért hálában lesz része s a népet megmentik a nélkülözéstől, harc közben csendőrgolyó végzett.

A sziriai kormány kiáltványban közölte, hogy az utak és falvak biztonsága végre helyreállott. S ime. A kiáltvány megjelenésének másnapján a Haifa-beiruthi országuton álarcos tettesek rabolták ki egy autót utasait. A legenda pedig föltámadt: Fuad Alama nem halt meg. Tényleg nem halt meg, mert más néven, más alakban újra, meg újra kitermelik a gyarmati megoldatlanságok.

(Tel-Aviv)

Bálint János

GAZDASÁG ÉS POLITIKA

A KONZERVATIV ANGLIA ALKONYA

Se szeri, se száma azoknak az illuzióknak, amelyek az angol konzervatív párt legutóbbi választási győzelmével keltek életre. Sokan szívesen hagyják figyelmen kívül azt a körülményt, hogy az érvényben levő kerületi választási rendszer meg az idejémulta kerületi beosztás mellett a mandátumok száma még megközelítőleg sem tükrözi vissza hűen a választók valódi hangulatát. A november 14.-i választások alkalmával pl. a konzervatívok 10.342.632 szavazatot kaptak 8.292.288 labour szavazattal szemben. Ez 20 százalékos többségnek felel meg, míg a mandátumok számát tekintve 381 konzervatív áll szemben 154 munkáspárti képviselővel. Egy tory mandátumra kereken 27 ezer szavazó esik. Egy labour képviselőre azonban már kereken 54.000.

Sokkal pontosabban fejezték ki az angol tömegekben végbement hangulatváltozást az 1934 november 1.-én megtartott községi választások. Ez alkalommal a Labour Party 770 mandátumot nyert. A konzervatívok 635 mandátumot veszítettek. London 28 kerülete közül 14-et hódított meg a Munkáspárt, a korábbi 4 helyett. Az 1386 londoni mandátum közül 729-et.

A konzervatív győzelem így tipikus angol választási győzelem, amely méltóan sorakozik az 1924 őszén a Zinovjev-levél hirhedtté lett fogásával vagy az 1931-ben MacDonalddal áruulásával elővarázsolt választási többséghez. Ezuttal a megélénkült ipari termelés meg a britt tőkésérdekeket százszázalékosan fedő imperialista békepolitika ügyes kihasználása tették lehetővé, hogy a leadott kereken 21 millió szavazatból a konzervatív párt 10 milliót szerezzen magának. Baldwin a választások után is hivatalban maradt. Konzervatív körökben nagy az ujjongás, 1830-tól először maradt hivatalban angol kormány ilyen nagyarányú mandátum, többséggel.

A politikai Pirrhus-győzelem mellett a nem kevésbé átmeneti gazdasági eredmények is hozzájárulnak az illuziók növeléséhez. Anglia azon kisszámú tőkés országok közé tartozik, amelyeknek valóban sikerült tartósan túlhaladni a gazdasági válság mélypontján. A depresszió itt bizonyos értelemben konjunkturává nőtt. Az ipari termelés görbéje